

## Î N C H E I E R E

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă  
Judecătorii Nicolae Clima, Iuliana Oprea,  
Sveatoslav Moldovan, Ion Corolevschi

examinînd cererea de revizuire depusă de către Silvia Iftodi, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Ludmilei Bordian împotriva Silviei Iftodi cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și repararea prejudiciului moral, cererea reconvențională a Silviei Iftodi împotriva Ludmilei Bordian cu privire la nulitatea contractului de împrumut-recipisei, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2013 prin care recursul Silviei Iftodi a fost considerat inadmisibil,

### c o n s t a t ă :

La 12 iunie 2009, Ludmila Bordian a depus cerere de chemare în judecată împotriva Silviei Iftodi cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta Ludmila Bordian a indicat că la 27 noiembrie 2007 între ea și Silvia Bordian a fost încheiat un contract de împrumut bănesc în sumă de 4900 dolari SUA cu termenul de rambursare de 20 zile, în acest sens fiind întocmită o recipisă de către Silvia Iftodi.

Pîrîta pînă la expirarea termenului nu a achitat datoria. La expirarea termenului de 20 zile s-a adresat către pîrîtă pentru a-i restitui datoria sau să perfecteze o alta recipisă cu indicarea procentului și dobînzii, însă ultima de fiecare dată promitea că curînd va achita datoria și perfectarea altei recipise nu este necesară, ca tocmai la sfîrșitul anului 2008 a semnat o altă recipisă care pînă la termenul indicat de ea nu i-a fost rambursat împrumutul. Dat fiind faptul că pîrîta nu dorește să-i achite datoria pentru neonorarea obligației de restituire a împrumutului urmează ca ultima să-i achite o dobîndă de întîrziere în mărime de 22% anual.

Cere, Ludmila Bordian încasarea de la Silvia Iftodi a datoriei în sumă de 4900 dolari SUA și dobînda de întîrziere în mărime de 9% din suma împrumutată și cheltuielile de judecată.

La 23 februarie 2010, Silvia Iftodi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ludmilei Bordian cu privire la nulitatea contractului de împrumut-recipientei.

În motivarea acțiunii Silvia Iftodi a indica că în baza recipientei din 07 noiembrie 2007 a luat cu împrumut de la Ludmila Bordian suma de 4900 dolari SUA, pe un termen de până la 27 noiembrie 2007. Nu neagă faptul că a semnat recipienta și nu se eschivează de la obligațiuni, dar aduce la cunoștință instanței de judecată că banii indicați în recipientă nu i-a primit de la Ludmila Bordian.

Consideră că Ludmila Bordian în mod dolosiv s-a folosit de situația sa și ducînd-o în eroare i-a propus să semneze această recipientă. Menționează că în perioada semnării recipientei feciorul său se afla închis în penitenciar. În această situație Bordian Ludmila a îndrumat-o să semneze recipienta precum că i-a împrumutat suma de 4900 dolari SUA, cu scopul de a-i ajuta feciorul, motivînd că se află în relații bune cu președintele judecății și poate să o ajute să-și elibereze feciorul din penitenciar. Însă de fapt acești bani nu i-a primit, iar feciorul a fost eliberat din penitenciar conform probelor prezentate de apărător în cadrul ședințelor de judecată. Pe parcursul anilor 2007-2012, Ludmila Bordian a insultat-o prin șantaj să-i restituie suma de 4900 dolari SUA.

Mai mult ca atît, în cadrul ședinței de judecată a fost numită o expertiză grafologică și tehnică. Conform raportului de expertiză s-a constatat că înscrisurile din expertiză au fost executate de Silvia Iftodi în stare psiho-fiziologică neobișnuită de activitate a sistemului nervos, probabil influențată de stres, agitație, sau alte emoții puternice.

Prin urmare, solicită Silvia Iftodi anularea contractului de împrumut-recipientei din 07 noiembrie 2007 și repararea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 octombrie 2010 au fost conexate într-un singur proces cererea de chemare în judecată a Ludmilei Bordian împotriva Silviei Iftodi cu privire la încasarea datoriei cu cererea de chemare în judecată a Silviei Iftodi împotriva Ludmilei Bordian cu privire la nulitatea contractului de împrumut.

La 06 octombrie 2011, Ludmila Bordian a depus cerere de concretizare a pretențiilor indicînd că recunoaște că a scris recipienta dată la data de 27 noiembrie 2007, unde în calitate de împrumut i-a eliberat Silviei Iftodi 4900 dolari SUA, pe un termen de rambursare de 20 zile. Pîrîta și-a asumat obligația fermă de a restitui banii la expirarea termenului stabilit. Multiplele solicitări de a restitui în mod benevol împrumutul acordat s-au soldat cu eșec.

Mai mult ca atît, în referința depusă pîrîta neagă faptul că a luat banii cu împrumut, declarînd că nu a primit bani în genere, că a fost în starea de frustrație, stres și altele. În afară de cerințele înaintate în cererea de chemare în judecată de bază, încasarea a 4900 dolari SUA mai solicită încasarea din contul pîrîtei și a dobânzii de întârziere pentru nerestituirea împrumutului în termen, care la 16 ianuarie 2013 constituia suma de 3866 dolari SUA, iar în total 8766 dolari SUA.

Mai indică că pîrîta urmează să-i restituie împrumutul, dobînda de întârziere pentru nerestituirea împrumutului în termen de la 17 decembrie 2007, cum prevede art. 872 alin. (1) Codul civil în mărime de 22% anual. Astfel, la scadență 17

decembrie 2007, a trecut o perioada de timp, pentru care urmează a se calcula dobânda de întârziere, care constituie la moment 3866 dolari SUA.

Consideră, că în cazul dat a fost comisă o faptă cu caracter ilicit, a fost cauzat un prejudiciu material și moral părții vătămate, între fapta ilicită comisă de către pârîta și prejudiciul efectiv, există un raport direct de cauzalitate, autorul faptei cauzatoare și a prejudiciului culpabil, din momentul comiterii faptei ilicite, care a cauzat prejudiciul. Silvia Iftodi a avut capacitate delictuală și deplină de exercițiu. A suferit starea sufletească foarte proastă în care se afla din cauza pîrîtei, care nu că este vinovată în cele întîmplate, care moral distruge încrederea în prietenie, în niște relații curate omenești, niciodată nu și-a cerut scuze, nu a recunoscut vinovăția ei, nu a exprimat dorința să recupereze prejudiciul cauzat. Mai mult ca atît, pe parcursul examinării acestui caz, Iftodi Silvia a schimbat mai mult de 5 avocați cu scopul de a tergiversa examinarea dosarului civil, de mai multe ori nu a venit în sală de judecată motivînd că este bolnavă, dar documentele respective nu le-a prezentat. Dacă de citit cererile ei de amînare a ședinței de judecată este clar că pîrîta a tergiversat emiterea hotărîrii în cel mai brutal mod și a folosit procedura civilă în scopurile de a tergiversa examinarea dosarului civil.

Indică că a suferit și multiple zvonuri și informații obscene, proceduri meschine de care s-a folosit pîrîta numai cu un singur scop, de a amîna pronunțarea hotărîrii, cu toate că a știut destul de bine, că nu are dreptate, că a luat banii și nu i-a restituit. Cu aceste scopuri a înaintat demersuri cu privire la efectuarea expertizei scrisului, unde iarăși a confirmat și expertul că a întocmit această recipisă și a exprimat că a fost într-o stare care a influențat întocmirea acestei recipise. Însă din materiale cauzei civile derivă clar faptul, că la data respectivă întru-adevăr feciorul Silviei Iftodi a avut neplăceri, dar acest fapt nici cum nu influențează raporturile juridice de împrumut. Mai mult ca atît, apar întrebări din ce considerente este indicată suma anume 4900 dolari și nu 5000 dolari SUA. Sau dacă a fost amenințată, indusă în eroare pîrîta, din ce considerente nu s-a adresat către organul de urmărire penală cu o cerere respectivă în anul 2007, unde putea să declare că în mod ilegal a dobîndit această recipisă.

De mai multe ori pîrîta intenționa aducerea unor martori care chipurile au fost prezenți la întocmirea acestei recipise, însă așa și nu a adus acești martori. Dar după cum se știe din legislația civilă, că dovada cu martorii nu returnează înscrisul cu privire la împrumut. Suferințele psihice și morale pe care le-a suferit din cauza pîrîtei, din toate bârfele, informații ponegritoare, răspîndite de către pîrîta în adresa sa, consideră că atitudinea pîrîtei urmează a fi apreciată de către instanța de judecată în modul cuvenit, ceea ce se referă la dauna morală care este estimată în mărime de 100000 lei.

Prin urmare, solicită Ludmila Bordian încasarea de la Silvia Iftodi datoria în sumă de 4900 dolari SUA, dobînda de întîrziere pentru nerestituirea împrumutului în termen în mărime de 3866 dolari SUA și prejudiciul moral în mărime de 100000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 18 februarie 2013 acțiunea inițială a Ludmilei Bordian a fost admisă parțial. A fost încasat de la Silvia Iftodi în beneficiul Ludmilei Bordian datoria de împrumut conform recipisei din 07 noiembrie 2007 în mărime de 4900 dolari SUA și dobînda de întîrziere pe perioada de la 27 noiembrie 2007 pînă la 15 ianuarie 2013 în mărime de 3605

dolari SUA, iar în total suma de 8505 dolari SUA. În rest, acțiunea inițială a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea reconvențională a Silviei Iftodi împotriva Ludmillei Bordian cu privire la nulitatea contractului de împrumut – recipisei din 07 noiembrie 2007. A fost încasat de la Silvia Iftodi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4861,43 lei și de la Ludmila Bordian în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2013 a fost scutită Silvia Iftodi de la plata taxei de stat în mărime de 1296,35 lei la depunerea cererii de apel și a fost respins apelul declarat de ultima și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2013 recursul Silviei Iftodi a fost considerat inadmisibil.

La 13 noiembrie 2013, Silvia Iftodi a depus cerere de revizuire împotriva încheierii instanței de recurs, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea hotărârilor judecătorești cu restituirea pricini spre rejudecare în prima instanță.

Revizuirea, Silvia Iftodi, în motivarea cererii de revizuire a indicat că nu este de acord cu hotărârile instanțelor de judecată și le califică ca fiind neîntemeiate deoarece consideră instanțele de judecată nu au luat în considerație proba veridică prezentată de el în cadrul dosarului dat - Raportul de expertiză nr. 658 din 04 septembrie 2013 efectuată de expertul Anatolie Gușan asupra recipisei în cauză.

Conform art. 228 alin. (1) Codul civil, actul juridic a cărui încheiere a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia din părți poate fi declarat nul de instanța de judecată chiar și în cazul în care autorul dolului estima că actul juridic este avantajos pentru cealaltă parte.

Prin urmare, a solicitat instanțelor de judecată anularea recipisei de împrumut din 07 noiembrie 2007, din motivul faptului că intimata Liudmila Bordian prin comportamentul dolosiv și viclean a determinat-o să semneze recipisa din 07 noiembrie 2007 și că ea nu a primit nici o sumă de bani de la intimată.

Consideră că pricina a fost examinată superficial atât de către prima instanță cât și de următoarele instanțe circumstanțele cauzei nu au fost supuse unei analize profunde, rămânând a fi neelucidate aspectele importante ce au referință asupra contractului de împrumut (recipisei) în cauză.

Instanțele de judecată au ignorat concluzia Raportului de expertiză din care rezultă că recipisa a fost semnată de către ea într-o stare psiho-fiziologică neobișnuită influențată de stres și alte emoții puternice, iar conform art. 225 Codul civil, actul juridic încheiat de o persoană fără discernământ sau care nu putea să-și dirijeze acțiunile poate fi declarat nul de instanța de judecată.

Mai menționează că instanțele de judecată nu au dat o apreciere obiectivă a probelor administrate la actele pricinii în conformitate cu art. 130 CPC.

Mai mult, menționează că dobânda de întârziere a fost încasată pe perioada de la 27 noiembrie 2007 până la 15 ianuarie 2013, astfel instanțele de judecată au interpretat eronat legea, deoarece încasarea dobânzii de întârziere se va aplica termenul de prescripție de 3 ani, prevăzut de art. 267 Codul civil.

Prin urmare, consideră că există temei de revizuire prevăzut de art. 449 CPC.

În conformitate cu art.452 alin.(1) și (3) Codul de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Articolul 452 alin.(3) Codul de procedură civilă care prevede comunicarea participanților la proces a locului, datei și orei ședinței de judecată nu a fost modificat.

În conformitate cu art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art.6 alin.(7) legea nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coroborând prevederile art.452 alin.(1) Codul de procedură civilă cu art.444 același Cod, care este modificat printr-o Lege posterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează cererea de revizuire în lipsa participanților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu art.453 alin.(1) lit.a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Din actele pricinii s-a stabilit că Silvia Iftodi a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2012, motivând că hotărârile instanțelor de judecată sunt emise cu aplicarea greșită a normelor de drept material și cu aprecierea arbitrară a probelor administrate la actele pricinii.

Articolul 449 Codul de procedură civilă prevede expres temeiurile de declarare a revizuirii.

În conformitate cu art.451 alin.(1) Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Silvia Iftodi depunând cerere de revizuire nu a indicat temeiurile și nu a prezentat probe ce confirmă temeiurile de declarare prevăzute la art.449 Codul de procedură civilă.

Din dispozițiile legale sus-arătate urmează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Codul de procedură civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că Silvia Iftodi în cererea de revizuire nu a invocat niciun temei prevăzut la art. 449 Codul de procedură civilă, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, dar a oferit împrejurări ce țin de fondul cauzei și

interpretarea prevederilor legii, argumente ce nu se încadrează în temeiurile de revizuire.

Argumentele invocate de Silvia Iftodi referitor la legalitatea hotărârilor contestate nu se încadrează în temeiurile de declarare a revizuirii prevăzute de art.449 Codul de procedură civilă.

Or, admiterea cererii de revizuire în lipsa temeiurilor exprese prevăzute la art.449 Codul de procedură civilă, va încălca principiul securității raporturilor juridice, consfințit în Preambulul și art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar duce în mod inevitabil la o nouă condamnare a Republicii Moldova de către Curtea Europeană pentru Drepturile Omului.

În conformitate cu art.269-270, art.453 alin.(1) lit.a), Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

#### d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Silvia Iftodi împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Ludmillei Bordian împotriva Silviei Iftodi cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral, cererea reconvențională a Silviei Iftodi împotriva Ludmillei Bordian cu privire la nulitatea contractului de împrumut-recipient.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,  
judecătorul  
Judecătorii

Valeriu Doagă

Nicolae Clima

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan

Ion Corolevski